Lietas Nr. C24144116
Lietas arhīva Nr. C-1441-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016.gada 9.decembrī

Ogres rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Žanna Gaigale-Prudņikova,
rakstveida procesā izskatīja civillietu prasītāja /pers. A/ maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 6.oktobrī Ogres rajona tiesā saņemts /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, 178.panta otro daļu, 179.panta pirmo, piekto daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturam 92,50 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā par Ministru Kabinetā noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmēru, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu līdz pilngadībai; noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai un, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra tekošā mēneša 20.datumam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /datums/pusēm piedzimusi meita /pers. C/. 2013.gada 12.septembrī šķirta pušu laulība. Puses vienojušās, ka bērns dzīvos pie prasītāja un prasītājs īstenos ikdienā bērna aprūpi un uzraudzību. Norāda, ka atbildētāja bērna uzturēšanā piedalās daļēji, uzturlīdzekļus maksā neregulāri un nepilnā apmērā.

Prasītājs norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016.gada 12.oktobrī atbildētājai uz viņas deklarēto un faktisko dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai un izskaidrojot, ka, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, ja lietas dalībnieks tiesneša noteiktajā termiņā neiesniedz paskaidrojumus, tas nav šķērslis sprieduma taisīšanai, kā arī to, ka atbildētāja var lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

2016.gada 18.oktobrī Ogres rajona tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst. Norāda, ka pārskaita uz prasītāja norēķinu kontu uzturlīdzekļus katru mēnesi līdz 20.datumam valstī noteiktajā apmērā. Papildus uzturlīdzekļu maksājumiem, bērnu apgādā ar apģērbu, apaviem un citām vajadzības lietām.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu. Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm nosūtīts 2016.gada 18.oktobrī, informējot, ka sprieduma noraksts būs pieejams tiesas kancelejā 2016.gada 9.decembrī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietā esošās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka puses ir /datums/dzimušās /pers. C/ vecāki (lietas 7.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja, nav apstrīdējusi apstākli, ka bērns dzīvo pie tēva, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādīto, ka bērns atrodas prasītāja ikdienas aizgādībā.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana nozīmē ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, kā arī bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu, nodrošinot bērna garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Bērnu tiesību konvencijas 27.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa noteic, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmo daļu, bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet saskaņā ar minētā likuma 24.panta otro daļu, vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ņemot vērā minēto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „ Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu, ar 2016.gada 1.janvāri valstī noteiktā minimālā mēneša darba alga ir 370 EUR, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas ir jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam 92,50 EUR, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai attiecīgi ir 111 EUR mēnesī.

Prasītājs prasības pieteikumā nepamatoti norāda, ka atbildētāja veikusi uzturlīdzekļu maksājumus neregulāri un nepilnā apmērā, jo no lietas materiālos esošajiem maksājuma uzdevumiem redzams, ka atbildētāja pārskaitījusi uzturlīdzekļus uz prasītāja norēķinu kontu vairāk par valstī noteikto minimālo apmēru, proti, 2015.gada 7.decembrī 90 EUR, 2016.gada 18.janvārī 93 EUR, 2016.gada 8.februārī 93 EUR, 2016.gada 7.martā 93 EUR, 2016.gada 8.aprīlī 93 EUR, 2016.gada 10.maijā 93 EUR, 2016.gada 9.jūnijā 93 EUR, 2016.gada 5.augustā 93 EUR, 2016.gada 13.septembrī 93 EUR, 2016.gada 10.oktobrī 93 EUR. Atbildētāja 2016.gada 18.jūlijā pārskaitījusi 80 EUR un iegādājusies bērnam apavus 11,80 EUR apmērā 2016.gada 16.jūlijā, kas kopā sastāda 91,80 EUR neskatoties uz to, tiesa atzīst, ka ar iepriekšējiem uzturlīdzekļu maksājumiem 93 EUR apmērā atbildētāja ir veikusi uzturlīdzekļu maksājumus meitas uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā par laika periodu no 2015.gada decembra līdz 2016.gada oktobrim.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītājs nepamatoti lūdzis piedzīt uzturlīdzekļus no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, jo atbildētāja arī pēc prasības celšanas turpinājusi maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, līdz ar to no atbildētājas uzturlīdzekļi piedzenami sākot no 2016.gada 1.novembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet prasība daļā par uzturlīdzekļu piedziņu periodā no 2016.gada 6.oktobra līdz 2016.gada 31.oktobrim ir noraidāma.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Pēc tiesas ieskatiem, uzturlīdzekļu apmērs ar tiesas spriedumu ir arī vērsts uz to, lai nepieļautu situāciju, ka viena puse var nemaksāt uzturlīdzekļus vai maksāt tos nepietiekamā apmērā, jo abiem vecākiem jāsedz ar bērna uzturēšanu saistītie izdevumi tādā apmērā, kāds faktiski ir nepieciešams bērnam, bet ja mantiskais stāvoklis to neļauj- vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Ņemot vērā minēto, kā arī nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenami uzturlīdzekļi /pers. C/ uzturam 92,50 EUR apmērā ik mēnesi, sākot no 2016.gada 1.novembra līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 111 EUR mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam.

Tiesa atzīst, ka bērna interesēs ir, lai uzturlīdzekļu maksājumi tiktu veikti līdz katra tekošā mēneša 20.datumam, kā to lūdzis prasītājs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, pēc prasītājas lūguma nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Ņemot vērā prasītāja lūgumu un nepilngadīgā bērna intereses, tiesa atzīst, ka ir pamats noteikt, ka tiesas spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam izpildāms nekavējoties.

Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētājas par labu valstij, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 166,50 EUR, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta, 35.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu (gada maksājumu summa 1110 EUR), kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 17,65 EUR apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta nosacījumus, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 193., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna – /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2016.gada 1.novembra līdz 7 gadu vecumam 92,50 EUR mēnesī (deviņdesmit divi *euro* un 50 centi) apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļu maksājumi veicami līdz katra tekošā mēneša 20.datumam uz /pers. A/ norēķinu kontu AS „Swedbank" konta Nr./konta numurs/.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu par periodu no 2016.gada 6.oktobra līdz 2016.gada 31.oktobrim.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši *euro* un 50 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,65 EUR (septiņpadsmit *euro* un 65 centi).

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt, ka dokuments, kas apliecina valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, jāiesniedz Ogres rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ Ž.Gaigale- Prudņikova